

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIA ŞI ADMINISTRATIA
Braşov, Calea Victoriei Nr. 35
— Telefon 2226 —
Abonament anual 200 lei. Pen-
tru streinătate, autorităţi, Insti-
tuţii şi întreprinderi 500 lei
Anunţuri şi reclame după tarife

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIŢIU

Apare de 2 ori pe săptămână

România este hotărât paşnică.
Ea vrea să desăvârşească în linişte opera de consolidare
dar tot atât de hotărâtă este de a păstra integritatea şi inde-
pendenţa ei.

M. S. Regele Carol II.

Protectorii Săcelelor.

Prof. Gh. Alexianu şi dr. Voicu Nişescu

Asistând Duminecă, 5 Mai 1940, la adunările generale ale Cooperativelor „Tesătoria Săceleană” şi „Banca populară Săceleană”, am luat cunoştinţă cu deosebită plăcere, din expunerile făcute, că d-l Rezident Regal al Ținutului Bucegi, prof. Gh. Alexianu şi d-l dr. Voicu Nişescu, fost ministru, preşedintele Institutului Național al Cooperativelor și preşedintele F. R. N. din județul Braşov, au fost la Sătulung, Joi în 2 Mai a. c., însoțit de d-nul prefect și primar al Braşovului, de preşedintele Camerei de agricultură și de alte autorități locale.

Au văzut și au hotărât locul, unde să fie zidită fabrica de torcatorie și vopsitorie.

Această fabrică, care va prelucra lăna, are de scop să dea de lucru femeilor săcelele, să refacă industria țesăturilor casnice și să ridice la nivelul unde se găsea în urmă cu 80—100 ani — și prin aceasta să refacă bunăstarea materială a Românilor săceleli.

În munții Săcelelor se va construi o casă sistematică, tot cu ajutorul Ținutului Bucegi, — pentru colectarea, prelucrarea și valorizarea, în comun, a laptelui de oi.

Cu sprijinul și cu ajutorul efectiv al Ținutului Bucegi, comunele din Săcele s-au asociat, au înființat o societate de autobuse, care societate, cu începere de la 1 Maiu 1940, face transportul de persoane pe liniile Sătulung—Braşov, Pucăreni, Zizin, Târlungeni, Braşov și Tellu, deocamdată cu 6 au-

tobuze noi, confortabile și comode. Peste 15 zile se vor mai pune în circulație alte 2 autobuse, iar peste o lună încă două mașini.

La ordinul și cu ajutorul bănesc al Ținutului Bucegi, a început pavarea și pietruirea șoselei Dârste—Gârca, pe o porțiune de 7 km, lucrarea care reclamă o investiție de peste 20 milioane lei.

Intrucât cooperativa „Tesătoria Săceleană” nu dispune de capital suficient, ca să cumpere o cantitate mai mare de lână, la intervenția d-lui dr. Voicu Nişescu, d-l Rezident Regal prof. Gh. Alexianu a aprobat ca Ținutul Bucegi să imprumute — fără dobândă — această cooperativă cu suma de un milion lei. Cu fondurile proprii și cu împrumutul primit dela Ținut, „Tesătoria Săceleană” va putea cumpăra în anul acesta un vagon și jumătate de lână = 15000 kg, va putea da lucru la sute de familii, va produce câteva mii de metri de stofă, din a cărei valorizare se va putea realiza un frumos câștig.

Examinând numai aceste câteva înfăptuiri, cred că sunt îndreptățit a atribui — pe bună dreptate — d-lor prof. Gh. Alexianu, Rezidentul Regal al Ținutului Bucegi și dr. Voicu Nişescu președintele Institutului Național al Cooperativelor și al F. R. N. din județul Braşov, titlul de: **Protectori ai Săcelelor.**

Să trăiască Protectorii Săcelelor!

P. Săceleanu.

Pentru asigurații sociali

Instituția aceasta a asigurărilor sociale își vedește pe zi ce trece folosul, cu osebire importantă, care-l are în special pentru masele mari și nevoiașe ale lumii muncitoare. În fiecare an rosturile ei căpătă adânciri mai profunde și interesele legate de cei mulți cari muncesc, sunt mai atent, mai cu grijă împlinite.

Pentru că, nu se poate spune că dela început, această așezare pentru ocrotirea nevoilor tuturor muncitorilor nu va fi avut — ca orice început de altfel, părțile ei confuze. Erau vremuri când asiguratul însuși nu prea avea mare încredere în aceste organe de grijă ale lui și de aceea, de cele mai multe ori, nici nu se folosea de ele. Au fost deasemenea timpuri când tot mecanismul lor funcționa așa de încet, încât, această mișcare ruginită opea pe mulți asigurați la mijlocul drumului. Astăzi însă spre mulțumirea tuturor și mai ales spre folosul celor ce o susțin cu

banii lor, așezările acestea de grijă socială a claselor muncitorești au căpătat acea soliditate și punere la punct, care îndreptățește pe toată lumea să creadă că această instituție va rămâne într-adevăr o anexă indispensabilă pentru viața însăși a lucrătorului și a tuturor celor asigurați.

Rămân, fără îndoială, de împlinit anumite ajustări, anumite treburi secundare. Și când scriem acestea, ne gândim mai ales la formele birocratice cari trebuie simplificate până la absolut necesar. Și asta într-o vreme când asiguratul toată luna, ca un lucrător sau orice alt asigurat nu are timp, nu poate lipsi de două, trei ori, dela slujbă, pentru a-și aranja te miri ce socoteli administrative.

Dar altceva voiam să subliniem în aceste rânduri.

Zilele trecute se anunța prin presă că în acest an, Casa asigurărilor sociale, va trimite la băi, pentru diferite cure un nu-

măr de 5000 asigurați din întreaga țară.

Mărturisim, ne-a impresionat și de această dată grija ce se depune pentru cei bolnavi și, încă odată repetăm ne-am convins de perfecta utilitate a acestor orânduiri sociale. Ne surprinde totuși faptul că pentru Braşov, care are, după toate probabilitățile un număr de asigurați care este întrecut numai de Capitală, nu au fost atribuite decât cca 200 de locuri, ceea ce, nu știm dacă ar reveni 1% pentru numărul total al asiguraților. Probabil, aceasta s'a făcut, avându-se în vedere că orașul nostru însuși este un loc destul de potrivit pentru anumite tămăduiri. E posibil de asemenea ca această cifră să fi fost stabilită după te miri ce criterii pur aritmetice cari, în asemenea cazuri, nu sunt deloc potrivite. Braşovul, după cota ce o varsă și care,

după toate indicațiile atinge sume foarte importante trebuia să depășească în orice caz, cifra de 500.

Nu am căutat să aflăm care a fost numărul cererilor ce s'au făcut de către bolnavii asigurați pentru aceste locuri. Suntem siguri însă că ele vor fi întrecut 200, ceea ce ar însemna că din o sută de bolnavi 10 merg la băi, iar restul va fi obligat să-și ducă mai departe reumatismele prin ateliere și să-și consume în tăcere toate crizele de fiere, stomac sau inimă. Și nu ar merita aceasta deloc muncitorii noștri.

Avem totuși nădejdea că acei cari vor fi aleși sunt cei mai grav bolnavi, iar celor cu boala încă suportabilă le va veni în curând rândul. Din parte-ne, vom avea toată grija și toată sollicitudinea pentru tot ceea ce este un drept al lor.

Const. P. Taus.

10 Mai la Braşov

Zua de 10 Maiu, a fost sărbătorită la Braşov, cu un fast deosebit. Orașul a fost frumos împodobit, cu verdețuri, iar la clădirile publice și particulare a fost arborat drapelul național.

La orele 9 dimineața, toate formațiunile Gărzii naționale, premilitare, a școlilor secundare și a trupelor din garnizoană, cu drapele și muzici, au fost prezente în Piața Libertății, unde a avut loc defilarea. În fața catedralei Sf. Adormiri, au fost amenajate două tribune pentru public și alta pentru oficialități.

La orele 10, d-l general Iie Partenie, comandant al Corpului 5 armată, a fost întâmpinat în fața catedralei de reprezentanții autorităților civile și militare.

A urmat apoi serviciul divin oficiat de un sobor de preoți, după terminarea căruia a luat cuvântul păr. Saftu, confesorul

garnizoanei, care a vorbit despre însemnătatea acestei zile.

A urmat apoi trecerea în revistă a trupelor cari erau aranjate în careu în jurul Sfatului. Defilarea a început cu formațiunile F. R. N. A urmat apoi, defilarea premilitarilor și a trupelor.

Recepția dela Camera de comerț.

La orele 12, după sfârșitul defilării, toți reprezentanții autorităților civile și militare, la care s'a mai adăugat reprezentanții bisericilor din localitate și ai comerțului și industriei din regiunea noastră, au fost prezenți în sala festivă a Camerei de industrie și comerț.

După amiază a avut loc în sala „Astra” un festival comemorativ a școlilor secundare din Braşov, unde s'a subliniat însemnătatea zilei.

Seara retragere cu torțe.

Frontul Renașterii Naționale prezent în toate satele și comunele țării

Intr'o singură zi s'au ținut în întreaga țară
peste 12.000 manifestațiuni F. R. N.

În temeiul rapoartelor sosite din toate unghiurile țării se constată, cu o mare satisfacție sufletească și cu o deplină încredere pentru viitor, că inițiativa pornită de Secretariatul general al Frontului Renașterii Naționale, de a se eterniza memoria eroilor neamului prin crearea de monumente naturale și amenajate de parcuri ale eroilor, a fost primită pretutindeni cu sentimente de adâncă evlavie, urmată cu scrupulizitate și îndeplinită cu sfințenie. Este o nouă dovadă de înțelegere din partea populațiunii a frumoasei me-

niri ce o are organizația F. R. N., inițiatore, prezentă și activă în toate acțiunile de mare avertură și de interes necontestat pentru binele obștesc.

Organizațiile Frontului Renașterii Naționale, chiar și din cel mai mic cătun al țării noastre, au procedat conform programului trimis de secretariatul general la aranjarea solemnității pentru sfințirea locurilor menite a fi parcuri ale eroilor. După asistarea la serviciul divin întreagă populația orașelor și satelor a pornit către locul de plantare. S'a oficiat o slujbă religioasă

pentru odihna celor căzuți în lupta pentru apărarea țării și neamului, — momente de adâncă reverență și pilduitor îndemn pentru generațiile actuale. Secretarul F. R. N. a rostit o cuvântare potrivită, în care a arătat în mod palpabil însemnătatea acestor parcuri și a trasat în câteva linii faptele mărețe ale eroilor fiecărei comune, care fapte vor scrie drept cinosură și îndreptar decisiv pentru tineretul, care va găsi astfel pildă de vii în trecutul glorios al generațiilor vechi, căzute pe altarul Patriei!

A urmat plantatul parcurilor. După săparea gropilor secretarul F. R. N. a citit după o listă, întocmită cu conștiinciozitate, numele eroilor și a încredințat unui membru mai apropiat din familia lor câte un puiet, pe care să-l așeze în groapa sfințită de preot cu aiasmă, peste care groapă toți cei prezenți la sărbătoare au tras cu pioșenie pământul necesar pentru acoperirea puetului. La fel s'a urmat și cu plantarea arborilor din parcuri menite pentru comemorarea eroilor.

Plantațiile și parcurile eroilor au fost date în grija străjerilor și premilitarilor, făcându-se astfel o legătură sufletească intimă și trainică între vechile și noile generații. S'au mai plantat pomi fructiferi, dați grațuit de Camerele de agricultură, în curțile și gospodăriile văduvelor, invalizilor și orfanilor de războiu, modestă mângâiere pentru jertfa adusă Patriei!

Secretarul general al Frontului Renașterii Naționale a finit să fie reprezentat la serbarea patriotică din comuna Mărășești, simbolul vitejiei neînfricată și al afirmării dârze a dreptului de viață al neamului nostru, prin d. N. D. Cornășanu, fost ministru, prim-secretar F. R. N. pentru agricultură și muncă manuală.

Iată una din multiplele acțiuni, cu adânci repercursiuni în marile mase ale neamului nostru, acțiuni inițiale de d. secretar general al F. R. N. și menite a desăvârși tînta acestei organizații: unitatea, sufletească a tuturor cetățenilor spre întărirea Patriei și formarea unui front puternic în jurul sufletului acestei mișcări, Maj. Sa Regele.

Zua de 5 Mai a. c., a fost bogată în manifestațiuni F. R. N., cari au au dovedit adâncă pătrundere a Frontului în masele populare

În întreaga țară, într'o singură zi, au fost înregistrate peste 12.000 manifestațiuni F. R. N., dintre care unele de mari proporții. Se poate spune că n'a existat sat în care Frontul să nu fi fost activ în această zi, fie cu prilejul parcurilor F. R. N., fie cu prilejul constituirii sfaturilor F. R. N. comunale.

Cinstiți Biserica și Școala, cetățile de rezistență ale neamului, împotriva necredincioșilor și a celor ce urmăresc surparea proprietății, desființarea familiei și distrugerea tradiției și a libertăților tradiționale.

Declarațiile

— pentru amnistia fiscală sunt primite numai până la 15 Mai —

— Comunicatul Ministerului de Finanțe. —

Ministerul Finanțelor aduce la cunoștință comercianților și industriștilor că termenul pentru depunerea declarațiilor prevăzute de art. III din „Legea pentru amnistia evaziunilor la impozitul comercial și industrial, elementar și complementar, comise până la 8 Martie 1940”, expiră la 15 Mai a. c.

Comercianții și industriștii, care doresc să beneficieze de avantajele legii menționate, pentru a nu se expune rigorilor legii în vigoare vor trebui să facă, la Administrația de Constatare de care aparțin, o simplă declarație în care să arate că doresc să beneficieze de dispozițiile legii pentru amnistia evaziunilor la impozitul comercial și industrial, cel mai târziu până la data menționată de 15 Mai 1940.

Cel ce se vor conforma acestor dispoziții, dacă până la 30 Iunie 1940 vor plăti, pentru Fondul Apărării Naționale, 50 la sută din impozitul co-

mercial și industrial, elementar și complementar, partea statului, înscris în rol pe exercițiul 1940-1941, nu vor mai fi supuși la nici un fel de verificare din partea organelor fiscale pentru operațiunile anterioare datei de 6 Martie 1940 și toate impozitele și anenzile corepunzătoare impozitului comercial și industrial omis sau sustras dela plată în perioada anterioară datei de 8 Martie 1940, sunt amnistiate potrivit art. I din legea indicată.

Toți comercianții și industriștii, cari nu se vor conforma acestor dispoziții și dacă în urma verificărilor ce se vor face de organele fiscale, vor fi găsiți în stare de evaziune pentru anul anterior datei de 8 Martie vor suporta în afară de sancțiunile prevăzute de legea contribuțiilor directe și o amendă specială de la 100.000 lei la 1.000.000 lei în tolosul bugetului pentru Fondul Apărării Naționale.

Posesori de certificate de identitate — foști cetățeni români respinși la recenta revizuire cum și străini aflați în țară de timp îndelungat, fără șanse stabile și în imposibilitate de a și procura acte de călătorie, considerați sub protecția Statului Român 12.650

N. R. Polonezi sunt cei aflați în țară înainte de 1 Septembrie 1939 cu ace în reguă de călătorie, în afară de refugiați aflați în centrele civile și militare de sub controlul Comisariatului general pentru evidența și existența refugiaților poloni.

Episcop-coadjutor de Blaj Semiofici-sui Cetăți Vaticanului „L'Observatore Romano” aduce următoarea știre: „Sfântul Părinte, printr-un decret al Sacrei Congregațiuni a Bisericii Orientale a binevoit a promova la titlul episcopal de Upiana pe reverendissimul canonic dr. Vasile Aftenie, rector seminariului arhiepiscopesc din Blaj, desemnându-l de auxiliar al Excelenței Sale Mons. dr. Alexandru Nicolescu, arhiepiscop de Alba Iulia și Făgăraș.

Ridicarea Păr. Dr. Vasile Aftenie, la înalta demnitate este o recompensă bine meritată pentru munca neobosită și activitatea rodnică ce a desfășurat în interesul bisericii și al neamului.

Cazinoul SINAIA

deschis în fiecare zi

ROULETTE--BRAZILIANA--BACCARA

204 2-2

Dela Camera de Muncă

Extras din jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 829

Consiliul de miniștri, în ședința sa dela 23 Martie 1940. Luând în deliberare referatul din Ministerul Muncii Nr. 75.887 din 15 Martie 1940,

DECIDE:
Art. 1. Garanțiile chelnerilor

să fie depuse de patroni la Casa de depuneri și consemnațiuni, iar restituirea să se facă mediat ce lucrătorul a părăsit serviciul.

In cazul unei iviri de conflict, având ca obiect garanția depusă, o comisie paritară formată din doi patroni și doi salariați, delegați de organizațiile profesionale, sub președinția unui delegat al Ministerului Muncii, va stabili dela caz la caz, dacă garanția va trebui reținută de patron sau restituită,

Art. 2. Intreprinderile cari au în serviciu mai muși bucătari sunt obligate să acorde un repaus continuu de 24 ore pe săptămână, iar la intreprinderile cari au în serviciu un bucătar și un ajutor, aceștia vor beneficia de repausul de 24 ore pe săptămână, acordându-li-se 2 jumătăți de zi, în epând d la ora 14 până a doua zi dimineața.

Patronii vor fi obligați să întocmească tablouri cu numele bucătarilor și zilele când au repaus, pe care le vor afișa în intreprinderi la loc vizibil, pentru a putea fi controlate.

Art. 3. Repausul de noapte al minorilor sub 18 ani din restaurante, bodegi, baruri, cafele etc. se va face prin aplicarea dispozițiilor art. 9 din Legea pentru ocrotirea muncii minorilor și femeilor și durata muncii, care prevede că, munca de noapte este interzisă băieților mai mici de 18 ani după ora 10 seara și că repausul de noapte trebuie să dureze cel puțin 11 ore și să cuprindă neapărat intervalul dela 10 seara până la 5 dimineața pentru cei mai mari de 16 ani,

Căți străini avem în țară

După datele statistice oficiale situația străinilor aflați în țară se prezintă astfel în ultimele opt luni:

Naționalitatea Aflați în țară la I. IX 939 I. IV 940

Americeni	398	336
Albanezi	276	276
Argentinieni	18	15
Armeni	1339	1236
Austriaci	155	155
Afganistani	2	2
Belgieni	144	112
Boemi	179	148
Brazilieni	6	6
Bulgari	1291	1178
Canadieni	41	49
Cehi	681	505
Chinezi	11	10
Cubani	1	1
Danezi	28	47
Danzig	3	—
Egipteni	53	10
Englezi	446	415
Elvețieni	543	446
Estonieni	12	12
Francezi	610	572
Finlandezi	6	7
Germani	4375	4163
Greci	6929	6875

Iranieni	312	313
Italiani	3625	3659
Jugoslavi	2927	2784
Letoni	30	31
Libani	3	1
Lituanieni	11	13
Luxemburg	5	5
Mexicani	1	3
Norvegieni	11	11
Olandezi	118	113
Palestineni	79	38
x) Polonezi	3122	421
Peru	1	1
Portughezi	2	1
Perseni	22	28
Sovietici	2	1
Slovaci	183	235
Spanioli	54	57
Suedezi	34	25
Turci	719	648
Unguri	2117	1957
Ucraineni	96	101
Total general	30.761	31.116

In afară de aceștia se mai găsesc: profesori de certificate Dr. Nansen — refugiați armeni din vechea Turcie și refugiați ruși între 1920—1940 acceptați conform convenției încheiate la Geneva și considerați sub protecția Statului Român 10.363.

Țesutul este distracția cea mai utilă!

Dificultățile legale astăzi cu procurarea articolelor textile îndeamnă chiar gospodina cea mai comodă să confecționeze articolele de îmbrăcăminte și pentru decorarea locuinței, acasă.

Noi vă oferim și D-voastră această posibilitate prin războiul nostru GABY, eficient și foarte ușor de întreținut, după o practică de 6-8 ore.

La cerere vă trimitem gratuit prospectul ns. Ilustrat.

A. Kocsis & Fii Suc., S.
Brașov, Calea Bucureștilor 35. -- Telef. 1387
172 1-1

Evoluția spiritului de breslă

— Principii generale. —

de Iuliu Negulescu.

— Urmare. —

Soarta tucențului, în această fază de descompunere a breslelor egale, ajunge să-l facă un adevărat muștic. Călfă ajunge să veghească în stare de lucrător. Meșterii, când nu erau moștenite, din țară în țară, atunci meșterilor din corporație avea grijă, să le ținuă la muncă. Lucrătorii erau, așadar, lăsați tot mai mult pe dinafară breslei. Iși dăruie atunci seama, că între stăpânii breslelor și ei, buna înțelegere era sfârșită. Ceeace nu mai putea să facă individual în bresle pentru soarta lor, se gândiră să facă pe calea altor mijloace. În înțelegere asociațiile lor, cunoscute supt denumirea de *compagnonage*, de la cuvântul *compagnon*, precum se numiau lucrătorii între ei. În fața corporațiilor de meșteri se ridica acum aceste întovărășiri de lucrători, cari și cereau

dreptul la muncă, dar și la viață. Sclonit și monarhia, ce nu priveau cu ochi buni cetățenii libere ale corporațiilor de meșteri, luând apărarea lucrătorilor, nu mai băuă gârlă privilegiului, să le pute uzașia în gât. În numele libertății muncii, monarhia dădea diplome de meșter pe banii oricui era în măsură să întreprindă o industrie. Trecea, astfel, peste dreptul corporațiilor, ce nu da dreptul de meșter, decât aceluia care era pregătit în anii breslelor, și meșteșugul devenit și numai în urma unei probe de lucru, cercetată de Statul corporației.

Monarhia rupea în felul acesta ceantă zăgăz al corporațiilor, alestind înalțimțara de talusă națională, prin aceste mari afaceri, cunoscute supt denumirea de *manufacturi*. Lucrătorii alergău bucuroși la aceste manufacturi, mijlocând astfel și mai mult să încovoale

cerbia breslelor, al căror conducători, nepricobând mersul vremurilor, încoborțise la treapta de slugă.

Manufactura pregătia ventrea dominației economice liberale. Descoperirile mari geografice tăceau să se tot lărgiască câmpul de desăcure al mărfurilor. Mărgălite la mîgăleala tor, porțivită tăgărilor închise, corporațiile nu puteau face față noulor cerșii. Ajuns-au să-și ducă țărăș un trail, ca omul care ar ține morșii să meargă în drum în carul cu bol, în loc să la trenul sau autobuzul. Tămandu se, par'că, de goana vremurilor, ce li se desășurau în față, corporațiile vechilor breslelor se tot trăgeau, ca melcul, în găoacea nepricoperii lor, unde înabșite, trebuiau să piară.

Manufactura, din care porcede treptat marea industrie, revoluționănd în lăul de producere în societate, după cum am spus, răsturnă, trecându-l înainte, economia corporatistă a Evului Mediu. În locul acesteia se uronă în locurile și onomia liberală. Dezrobiiți din lanțurile corporațiilor, lucrătorii se gă-

seau în fața noului regim liber și aleagă în vole stăpânul. În economia liberală, nici vorbă nu mai putea fi despre acea legătură de odinioară, dintre meșter și lucrător, în breslă. Acuma stăpânul nici nu mai era meșter. Era un om de afaceri, cu bani mulți, ce putea, prin plata unei șmbrli, sau salariu, să albă oricând la îndemână și meșteri și lucrători. Da aceea, după cum îl trebuia, pentru desăcurea mărfurilor, întreprinderii lui, câmpul cât mai întinșe și cât mai deschise, tot așa avea nevoie de un câmp al muncii, cât mai liber și neatârnat de nici-o cerșie, de nici-o condiție. Numai așa putea să și aleagă, după placul intereselor lui, mâna de lucru, ce-l făcea trebuloș. Astfel, găsim că toți marii întreprinzători de industrie, de la sfârșitul dominației Evului Mediu, erau mari doriitori de libertăți, sprîjinini, când pe față, când pe furiș, toate porțivile, nu numai economice corporatiste, dar însăși monarhiile absolute din vremea aceea. Dacă corporatismul înălția principiul restrângerii muncii

și-a negoșului, monarhia absolută înălția principiul amestecului Suveranului în treburile întreprinderilor economice. Economia liberală urmăria desăcurosirea de lamândouă aceste stăneniri. Stăteau oarecum în calea avântului negoșătorilor, cari trămbășau, prin cărturarii lor, marea libertăți absolute a indivizilor în societate.

Prin revoluțiile politice, la care împlingea stăruitor treapta acelor întreprinzători de industrie, porțivită corporațiilor nu făceau, decât să-și însușiască și stăpânirea Statului, precum stăpânau, de mult, economia societății. Această treaptă socială, a cărei trapistă ridicare nu-l locul, nici timpul s'o lămurim aci, se cunoaște în istorie cu deumntrea: burghezia capitalistă. Această clasă, ce se bizuia pe puterea aurului ce i-l prillegituse și marile descoperiri geografice, nu suferia nici-o stănenire în calea desășurării ei. Da aceea, răsculându se să dărâma puterea politică a corporatismului și a stăpânului feudal — puterea economică în societate o cucerise de mult — dărâmară și

Declararea

stocurilor de produse petrolifere, ciment și produse metalurgice pentru prelucrare

Comunicatul Ministerului de Finanțe.

Ministerul de Finanțe aduce la cunoștință că la 15 Mai a. c. expiră ultimul termen acordat pentru depunerea declarațiilor de cantități de produse petrolifere, ciment și produse metalurgice aflate la 1 Aprilie 1940 în depozitele de vânzare de orice fel, întreprinse sau în fabrici pentru prelucrare, după care dată organele de control vor proceda la verificarea la fața locului a declarațiilor primite, dresându-se procese-verbale de cele constatate. Se precizează că de acest ultim termen beneficiază numai acele întreprinderi care vor achita până la 15 Mai a. c. în total 2 rate din sporul de taxe ce urmează a se plăti, conform evaluării cu aproximație de către posesorii a stocurilor exist-

tente la 1 Aprilie a. c., adică vor plăti pe lângă prima rată de pe Aprilie, eventual rămasă în restanță din cauza sărbătorilor, și cea de a doua rată de pe luna Mai.

Se amintește că întreaga diferență de taxe trebuie achitată în 6 rate lunare, începând dela 1 Aprilie 1940.

Toți deținătorii de asemenea produse, cu orice titlu, în scop de comercializare sau prelucrare, care nu vor da declarațiile în termen, vor fi supuși la o amendă dela 1.000 la 10.000 lei, osebît de sporul convenit, iar cei ce nu vor da declarații sau vor face declarații neadevurate, vor plăti o amendă egală cu înzecitul taxelor susțrate.

Situația agricolă dela 1 la 8 Maiu 1940

A plouat bine în toată țara. Starea semănăturilor de toamnă și primăvară s'a îmbunătățit.

Lucrările câmpului au continuat pretutindeni cu întreruperi din cauza ploilor.

Semănatul pășelilor s'a terminat în afară de regiunea nordică a țării și județele de munte.

Semănatul porumbului este în curs.

Semănaturile oprite în vegetație din cauza vânturilor și a timpului rece, au început să se desvolte normal.

Cășii și pierștii au suferit în parte din cauza înghețului și brumelor târzii.

În diferite părți s'a semnalat apariția larvel gândacului roșu la rapiță.

Se lucrează la răsăditul legumelor.

În județele Storojineț, Roman și Timiș au bătut grîndina fără să producă pagube.

Apele Dunării, Prutului și Siretului au înundat suprafețe însemnate în lunile ce le străbat.

Activitatea de viitor a Camerelor de Muncă

Președinții Camerelor de Muncă întruniți în Capitală într-o consfătuire profesională, au sărbătorit cu acest prilej în cadrul unei agape intime pe d. prof. M. Ralea, cu prilejul împlinirii a doi ani de când conduce departamentul muncii, și pentru realizarea noilor forme cu caracter social, legea breslelor, legea salariului minimal, legea „Muncă și Voe Bună”, etc.

Au arătat valoarea operei de protejare muncitorească realizată de d. prof. M. Ralea, mai mulți vorbitori.

Tuturora le-a răspuns d. prof. Mihail Ralea, care a arătat că în viitorul regim de breaslă, Camerele de muncă vor fi chemate să îndeplinească un rost mai însemnat și că prin viitoarea lege ce li se va da, aceste instituțiuni vor fi consolidate având atribuțiuni lărgite, extinzând activitatea și asupra controlului muncii, precum și o largă contribuție la desăvârșirea pregătirii și calificării profesionale în meserii.

Jubileul localității de neștere a indigoului sintetic.

(Dela corespondentul nostru din Berlin).

În ziua de 6 April, fabrica de anilin și soda din Ludwigshaven și-a sărbătorit 75 ani de existență. Este un jubileu rar care oferă prilejul cel mai potrivit pentru a arunca o privire retrospectivă asupra aportului ce o asemenea întreprindere îl poate aduce științei.

Această fabrică este, printre altele, locul de naștere al indigoului sintetic. Apărut pe piață deabia în Iulie, în decurs de numai câteva luni faptul acesta s'a resimțit pe toată piața culorilor. Țările producătoare de indigo natural - din plantații s'au resimțit în primul rând de pe urma punerii pe piață a noului fabricat. Indigoul sintetic nefiind cu nimic mai prejos din punct de vedere calitativ, este totuși incomparabil mai eficient decât orice concurență a produselor din plantații este exclusă.

Pentru fabricarea indigoului sintetic s'au făcut de către fabrica de anilin și soda din Ludwigshaven timp de 18 ani neconținute cercetări, studii și experiențe. Este destul să spunem că întreg capitalul fabricii 48 milioane Mărci (ceea ce face aproape 2 miliarde lei) a fost pus în joc pentru ducerea la bun rezultat al cercetărilor. Pentru această mare acțiune au fost necesare instalații noi care constituie un mare capital al tehnicii germane. Aceleași instalații au putut fi pe urmă întrebuințate pentru alte experiențe și alte fabricate ca de ex. benzina sintetică, cauciuc din cărbune și calc, îngrășăminte chimice din aer precum și o serie întregă de uleiuri, toate produse pe cale artificială.

Fabrica lucrează astăzi în cadrul și sub directivele generale ale mării întreprinderi I. G. Farben-Industrie.

Succesul științific dela Ludwigshaven este socotit ca o treaptă importantă în istoria chi-

IN FIECARE ZI

otrăvurile se acumulează în organism

Și noi trăim fără să ne păzim. cu încetul, bolile se instalează. cuprind organismul și minează: când ne dăm seama mai totdeauna este prea târziu pentru a repara stricăciunile.

Cât este mai înțelept de a gonî în fiecare zi aceste otrăvuri și de a ne feri astfel astel de mîile de rele cari ne pîndesc, reumatisme, gută, piatră, obezitate, astmă, sciatică, hemoroizi, arterioscleroză, congestie, apoplexie.

Urodonal luat zece zile în fiecare lună pune pe fugă otrava urică și improspătează organismul; să nu neglijăm de loc această înțeleaptă precauțiune.

URODONAL

evită intoxicația organismului

La farmacii și droguerii

ESTE UN PRODUS CHĂTELĂN MARCA DE ÎNCREDERE

Cereți produsul românesc

FRICTIONEA

HORIA

GRIPA, RĂCEL, NEURALGII

CINEMA „CORSO”

Rulează o comedie iresistibilă

Katerina cea mică

cu

Franciska Gaal și Tranchot Tone

Prețul mărfurilor vor fi controlate de prefecți, primari și poliție

Comunicatul Ministerului de Interne

Ministerul de Interne, în urma cererii Ministerului Economiei Naționale, invită pe d. nii prefecți, primari și ofițeri de poliție judiciară, că în baza drepturilor conferite prin art. 33 din legea pentru activarea producției și controlul prețu-

rilor din 4 Martie 1940, să cerceteze prețurile și toate magazinele, să dresze procese verbale de contravențiuni constatate în regiunea unde funcționează și să trimită Ministerului Economiei Naționale actele dresate.

monarhia absolută. Prin asta se întoarce în societate puterea economiei liberale și a liberalismului politic.

Ce erau toate acestea?

Trămbișând principiul libertății economice, pe temelul acestui, trămbișă și principiul libertății politice a omului. Liber era omul și meargă la lucru ori unde o vrea, liber era să voteze cu cine o vrea. Toate treburile dintre oameni se vor orândui, fără amestecul nimăru, după principiul libertății de acțiune a fiecăruia. Pe acelaș temel, munca va fi liberă și supt nici un cuvânt, nu-i va fi nimăru îngrădit să stânjenească, într'un fel sau altul, libertatea muncii. Ca urmare firească, la acest principiu, venia dizolvarea oricărui fel de asociații, corporații, bresle, cam-pagnonage, mutualități sau societăți de ajutor reciproc. Cetașeanul, adecă omul cu drepturi politice recunoscute, după constituția liberală sau burgheză, putea să se adreseze, individual, prin petiționare, Adunării Naționale sau Parlamentului, arătându-și părurile, fără să se mai gîndească la

mijlocirea altui fel de asociație, breslă profesională sau politică. De altfel Parlamentul burghez, din cele dintâi începuturi ale lui, avu grîia să legifereze — firește, fără să ceară și părerea lucrătorilor — că orice înțelegere între lucrători sau producători, de orice treaptă ar fi ei, care să urmărească spor de simbril, încetarea lucrului pela întreprinderile industriale și neguștorești, sau cu orice alt scop, — este oprită. Cine nu va ține seama despre asta, va fi judecat ca un protivnic libertății muncii, ca un rău-făcător. Pușcăriu și deportarea — surghiunul — în ținuturile de moarte ale colonilor.

— Va urma —

De vânzare

5 loturi de casă fiecare în mărime de 750 m. p. în comuna Satulung din nemijlocită apropiere de parcul comunal din pitorească poziție din „grădina Domnească”.

Informațiuni la d-l V. IVAN, Turcheș No. 398. 153 8-9

CINEMA „ASTRA”

Azi și în zilele următoare

CADE CORTINA!

Cu: Anneliese Uhlig - Hilde Sessak - Rudolf Fernau
Rudolf Platte - H. Brausewetter.

Muzica: Franz Grothe. Regia: Geor Jacoby.

laus Olahus — Volbură Polană
Năsturaș: Țara Noastră de Iosif E. Naghtu — Destrămarea de Al. Minorescu — Tunda de Maura Prigor — Oamenii și aspecte din istoria aromânilor de Sterle Diamandi — Impăratul Marcu Aureliu filosoful de Matei Gr. Peucescu de G. Bota — Geo Bogza: Țări de plată, de foc și de pământ — Tabery Géza: Szebeni Vihar — Imre Sándor: Színház — Radó Árpád: Viharos napok de Al. Olteanu.

Revista revistelor

Redacția și administrația: Str. Tache Ionescu 42 — Oradea. — Exemplarul 30 Lei.

Administrația Financiară Incasării și Plăți — Brașov.

Publicațiune

Conform ordinului Casei G. le de Pensuni No. 6300/1940 se pune în vedere d-lor pensionari celibatari (necăsătorii, divorțați sau văduvi fără copii) să depună până la 15 Mai 1940 la Ad.ția Financiară de Incasări și Plăți Brașov: Biroul Pensionilor, o declarație în care se va specifică următoarele:

1. Numele, pronumele și vârsta pensionarului.
2. Domiciliul, situația familiară cu specificarea dacă este celibatar văduv prin divorț sau deces.
3. No. carnetului de pensie și No. deciziei de pensionare. Brașov, la 9 Mai 1940.

Administrator Financiar, Indescifrabil.

Vinuri superioare, naturale și alese, albe și negre, dela renumitele podgorii

DEALUL ZORILOR

le găști la BRAȘOV, la „Bodega Centrală”

2 Str. Smărdan (Brutari) 2 (prin Mihai Weiss și Sf. Ion)

Cunoscătorii le preferă cu încredere

Mai avem 100.000 de vagoane de porumb

Producția de orz, ovăz și grâu e slabă.

Toată atenția este îndreptată acum spre porumb, care ar trebui în mod normal să acopere deficitele de producție ale orzului și să ne dea cantități de carl avem nevoie la export.

Orzul și ovăzul nu vor da producții multumitoare în acest an, iar grăul va da o producție scăzută, din cauza gerului și a inundațiilor.

După socotelile specialiștilor mai avem în țară circa o sută

mii vagoane porumb. O cantitate destul de mare. Trebuie, însă ținut seama că ne trebuie pentru semănături aproape jumătate din această rezervă.

Apoi, un principiu elementar de bună gospodărie impune să se păstreze întotdeauna o oarecare cantitate de porumb până când se precizează perspectivele noii recolte. Cu atât mai mult agricultorii vor fi îndemnați să o facă acum.

Germanii au încercat să răpească pe regina Wilhelmina a Olandei

Londra, 10. — Germanii a făcut o încercare să izoleze Haga și să răpească Regina Wilhelmina.

După știri primite în cursul serii la Londra, 17 avioane de bombardament, transportând fiecare câte 20 de soldați bine înarmați, au aterizat la câțiva kilometri de palatul Reginei și după ce au debarcat soldații s'au îndepărtat.

S'au dat însă la timp alarma și cei peste 300 de soldați germani au fost omorâți sau capturați.

Este probabil că germanii au încercat să aresteze și pe membrii guvernului.

New-York, 10. — Corespondentul din Amsterdam al Societății de radiodifuziune Columbia confirmă că germanii au încercat să răpească pe Regina Wilhelmina.

Trupele olandeze dela frontieră își mențin pozițiile

70 avioane și patru trenuri blindate germane au fost distruse.

AMSTERDAM, 10. — La ora 16,30, postul de radio olandez a difuzat următorul comunicat al înaltului comandament militar olandez:

Cu toate atacurile puternice ale inamicului, trupele olandeze de la frontieră își mențin pozițiile la Isel și Maas.

Patru trenuri blindate inamice au fost scoase din luptă. Unul din ele a sârjit în aer pe când trecea pe podul de Venloo.

În cursul atacurilor date contra aerodromurilor olandeze, au fost doborâte cel puțin 70 avioane germane.

INFORMAȚIUNI

Sentința Curții de Apel în procesul Aușnit. Curtea de Apel, secția III-a, formată cu d-nii: prim-președinte Radu Pascu, președinte Vasile Longhin, consilier V. G. Trisornimo și procuror general G. D. Păduraru, a pronunțat decizia în apelurile din procesul Max Aușnit.

Curtea a respins apelul menționând condamnarea lui Max Aușnit la 6 ani închisoare corecțională, modificând în plus numele despăgubirilor civile.

Decizia s'a dat în termen de 10 zile.

Delegația Economică a guvernului a ținut ședința Miercuri, 8 Mai ora 19, sub președinția d-lui prim-ministru Consilier Regal Gh. Tătărescu.

Delegația a aprobat proiectul de Decret-Lege „pentru blocarea și achiziționarea de combustibili, furaje, produse petrolifere, cereale și produse alimentare în interesul apărării naționale și aprovizionării populației civile”, precum și proiectul de Decret-Lege „pentru colectarea și folosirea lăneli indigene”.

Delegația a rezolvat apoi lucrări curente și a luat sfârșit la orele 20,30.

„Journal de Geneve” publică o lungă dare de seamă asupra standului României înagurat zilele acestea la Expoziția permanentă de instrucție publică din Geneva.

Ziarul, făcând descrierea materialului școlar înfățișat de Ministerul Educației Naționale din România, subliniază însemnătatea gestului M. S. Regelui, care a îngăduit să figureze la loc de cinste în această Expoziție caetele de clasă și lucrările școlare ale Marelui Voevod Mihai.

Din Paris se anunță, că la licitație s'a vândut pentru suma de 68.000 franci o scrisoare a lui Napoleon I către împărăteasa Josefina.

Scrisoarea este datată din Milano, fiind expediată de împăratul Napoleon, pe când se găsea la cartierul general al armatei din Italia, în anul 1786.

Expoziția cărții italiene. În zilele de 11—18 Mai, în vitrinele librăriei Cartea Românească, din inițiativa Institutului de Cultură Italiană în România-Secția Brașov, va avea loc o expoziție a cărților italiene și a obiectelor de artă națională italiană.

Ministerul economiei naționale face cunoscut că ulei de floarea soarelui se găsește în cantități suficiente.

Ministerul invită pe comercianții detașiți să-i aducă la cunoștință refuzul de vânzare al fabricanților, iar pe consumatorii să-i comunice în scris adresa comercianților, cari nu sunt aprovizionați sau refuză vânzarea.

† Dănilă Vasu

În etate de 55 ani s'a stins, Sâmbătă, pe neașteptate, din viață, fruntașul naționalist dr. Dănilă Vasu de Arpaș, decanul baroului avocaților din Făgăraș, fost deputat și membru al diferitelor societăți de binefacere.

Bun Român, care încă înainte de războiul întregirii s'a plasat în rândul luptătorilor pentru neam, dr. Dănilă Vasu a continuat să-și facă datoria și în România întregită, ajungând reprezentant al poporului în Parlamentul țării.

Stins pe neașteptate, moartea lui lasă smielite regrete atât în cercul prietenilor și cunoștințelor, cât și al populației rurale, din partea căreia se bucura de o mare simpatie.

Înmormântarea a avut loc Marți, rămășițele pământești fiind așezate spre veșnică odihnă, la mănăstirea Sâmbăta de jos, după dorința defunctului.

Odihnească în pace.

Aprecieri globale ale noii recolte de fructe.

După datele primite la direcția viticulturii și pomiculturii din Ministerul agriculturii, s'au putut anticipa următoarele aprecieri globale în ce privește noua recoltă de fructe pe anul în curs:

O recoltă mai redusă la cași și pierșici în regiunile de șes și cele învecinate, unde aceste specii au suferit din cauza gerurilor de iarnă.

Recolta de meri și peri este normală în toată țara. Excepțională în Baserabia.

Recolta de prune este normală în toată țara, afară de Transilvania, unde în urma producției record în anul trecut, pomii se vor repauza.

Recolta frumoasă la cireși și vișini.

În ce privește nucul, recolta nu-i precizată.

Adunarea generală a Cooperativei muncitorești „Voinea”. Marți, în 14 Mai 1940, la orele 18, se întrunește adunarea generală a Cooperativei muncitorești „Voinea”, la sediul uzinelor, pe șoseaua Zizinului. Întrucât este vorba de o organizație cooperatistă și muncitorească, credem că exemplul dela Uzinele Voinea să fie înfăptuit și la celelalte uzini din Brașov: „Astra”, „Metrom”, „I. A. R.”, „Malaxa” etc.

Farmacii de serviciu. Dela 11—18 Mai vor face serviciu peste amiezii, noaptea și Duminica farmaciile: la „Leul de aur”, Hans Schneider, str. Regele Carol 15 a. și la „Coroana de aur”, A. Scholtes, din strada Ecaterinei 7.

În privința arteriosclerozei s'a scris mult, fiindcă subiectul nu numai că este foarte vast, dar el interesează de aproape pe toate persoanele trecute de 40 de ani, căci dela această vârstă începe să se resimtă prezența accesului de acid uric în organism, provocând o încetinire a funcționării de eliminare și deci o amenințare de îngroșare a arterelor, angine de piept, nefrită, urenie și în fine grozav de temută paralizie. Trebuie deci să se recurgă de îndată la antirulic prin excelență, care este Urodonal.

Reclama este sufletul comerțului. Gazeta Transilvaniei publică cele mai ieftine anunțuri și reclame.

Germanii au intrat în Belgia, Olanda și Luxemburg Cele trei state au cerut asistența Angliei și Franței

Londra, 10. — Agenția „Reuter” anunță din New-York: Național Broadcasting Company anunță că Germania a invadat Olanda.

Belgia a cerut asistența Franței și Angliei. Luxembourgnul este deasemeni invadat. Olandezii au învins pentru a întârzia înaintarea germană. Apărarea contraaeriană a doborât cel puțin 6 avioane germane.

Peste 100 de avioane germane au sburat pe deasupra Bruxellesului Vineri dimineața la ora 5.

Membrii guvernului s'au întrunit la Bruxelles în consiliu de miniștri.

Posturile de radio belgiene anunță pe soldați să se prezinte la unitățile lor.

Paris, 10. — Dela Bruxelles se anunță, după informații date de cartierul general al trupelor olandeze, că germanii au trecut frontiera olandeză Vineri dimineața la ora 3.

Frontiera belgiană este deasemeni trecută. Lupte se dau la Frontiera dintre Belgia și Germania.

Aerodromul Evere, de lângă Bruxelles, este bombardat de aviația germană.

Londra, 10. — Agenția „Reuter” este informată că Olanda și Belgia au cerut ajutorul aliaților, ca garanție a neutralității lor.

Guvernelor din Haga și Bruxelles au fost înștiințate că aliații le vor da tot ajutorul.

Paris, 10. — Ministrul Luxemburgului a cerut guvernului francez ajutor și protecție pentru restabilirea independenței și integrității Luxemburgului, invadat de forțe germane.

Guvernul francez a răspuns că va da Marelui Ducat toată asistența posibilă.

Belgienii se opun înaintării germane

Bruxelles 10. — Un comunicat oficial declară: Lințiile noastre de distrugere au funcționat, oprind înaintarea inamică:

Armata se ocupă cu nimicirea sau capturarea micilor detașamente de parașutiști aterisate pe teritoriul nostru.

Armata franco-britanică a trecut frontiera franco-belgiană. Atacul aerian asupra Belgiei a fost efectuat de un mare număr de escadrile.

Mai multe avioane germane au fost doborâte. Numărul victimelor la Bruxelles este foarte redus.

Parașutiștii germani poartă uniforme străine.

Bruxelles, 10. — Posturile belgiene și olandeze de radio repetă din timp în timp un avertisment către ascultătorii și să fie atente la parașutiștii germani, îmbrăcați în uniforme belgiene, olandeze sau aliate și să nu dea atenție manifestelor și informațiilor carl afirmă că s'ar duce negocierile cu Germania.

Un comunicat oficial francez

Paris, 10. — Un comunicat oficial francez anunță:

În zorii zilei de 10 Mai, trupele germane au început să invadeze Olanda, Belgia și Luxemburgul.

În cursul nopții armatele franceze au fost puse în stare de alarmă.

Guvernele interesate au făcut apel la guvernele aliate. Pe lângă aceasta, inamicul a început bombardări aeriene în nordul și estul Franței. Numeroase avioane inamice, al căror număr exact nu este încă cunoscut, au fost doborâte de focul artileriei antiaeriene ca și de avioanele noastre de luptă.

Olanda se apără cu îndârjire

HAGA, 10. — Agenția Telegrafică Olandeză transmite următorul comunicat:

În zorii zilei de Vineri, trupele germane au trecut frontiera Olandei și se află acum în contact cu trupele noastre dela frontieră.

Trupele noastre de acoperire și-au îndeplinit misiunile, în conformitate cu planurile și au executat instrucțiile cari le-au fost date. Ele au distrus podurile peste Meusa și Yselle. Într'un singur punct, la est de orașul Arnhem, la vreo 14 km. de frontiera olandeză, trupele germane au atins râul Yselle.

În interiorul țării, avioanele inamice au încercat să aterizeze iar în unele puncte au coborât parașutiști. Avioanele cari au încercat să aterizeze, nu au reușit în parte, iar parașutiștii din care unii erau îmbrăcați în uniforme armatei olandeze au fost impresurați și acțiunea pentru distrugerea lor este în curs

Elveția a declarat mobilizare generală

Berna, 10. — Corespondentul agenției „Havas” anunță că mobilizarea generală a fost declarată în Elveția.

Guvern de concentrare Națională în Franța

Paris, 10. — Părăsind ministerul de externe la ora 16,50, subsecretarii de stat din guvernul Paul Reynaud au declarat că au remis președintelui consiliului demisiile lor, pentru a înlesni lărgirea bazelor guvernului și creșterea unor noul ministere. Se anunță oficial că guvernul a fost remaniat